

O Golemovi

Za panování Rudolfa II. žil v Židovském Městě pražském rabbi Jehuda Löw ben Bezalel, muž vysoce učený a zkušený. Byl vysoké postavy, a proto mu říkali "veliký rabbi". Vyznal se znamenitě nejen v talmudu a kabale, ale také v matematice a hvězdářství. Nejedno tajemství přírody, jiným skryté, bylo mu povědomo a dovedl leccos divného, takže lidé žasli nad jeho kouzelnou mocí.

Pověst o něm šla široko daleko a pronikla ke dvoru Rudolfa krále. Jeho dvorský hvězdář Tycho de Brahe vážil si učeného Jehudy Löwa.

Rabbi Löw byl nejednou pozván na hrad ke králi, jemuž mnohou chvíli ukrátil svým kouzelnickým uměním.

Ano stalo se, že i sám král Rudolf ho navštívil v jeho domě. Takové cti se Židovskému Městu ještě nedostalo. Ale rabbi Löw byl za ni také vděčen a z vděčnosti způsobil svému králi a pánu nemalé překvapení.

Löwův dům vypadal nevzhledně. Byl starý a málo výstavný. Ale jakmile král s dvořany vstoupil nízkými dveřmi do síně, počal žasnouti. To nebyla síň obyčejného domu, to byla uměle klenutá, malovaná a štukem zdobená místnost knížecího paláce. A schody jinde dřevěné, leskly se mramorem, pokud jich nezakrývaly drahé koberce. Vešli jimi do nádherné síně, zdobené obrazy a vzácnými čalouny. Otevřenými dveřmi bylo viděti do řad bohatých komnat.

Rabbi Löw provázeje uctivě krále, uvedl ho s dvořany také do velké komnaty, kde bylo prostřeno, a prosil ho, aby ráčil přijati jeho pohostinství. I zasedl král ke stolu a rabbi uctil jej a všechny průvodce jeho takovou hostinou, že vyrovnala se tabuli královské.

Největší však div byl Golem, sluha Jehudy Löwa. Mocný rabbi si ho sám utvořil z hlíny; oživil ho pak tím, že mu vložil do úst "šem".

Golem pracoval za dva. Posluhoval, vodu nosil, dříví štípal, zametal a vůbec vykonával všechny hrubší práce. Přitom nejedl, nepil a nepotřeboval odpočinku ani oddechu. Ale pokaždé, když šábes nastával, v pátek podvečer, kdy všeliká práce měla přestati, vzal mu rabbi šem z úst; Golem naráz ztuhl, nehnul sebou a stál jako panák v koutě, mrtvá hlína, jež po šábesu ihned oživila, jakmile rabbi vložil do otvoru úst kouzelný šem.

Jednou však Löw ben Bezalel chystaje se do Staré-nové synagogy, zapomněl na Golema a nevyňal mu šem z úst. Ale rabbi jen vešel do modlitebny, a již přiběhli za ním lidé z jeho domu i ze sousedství, všichni vyděšení, a s hrůzou, urvaně, jeden přes druhého oznamovali, vykřikovali, co se děje, co se stalo, Golem že doma zuří, že nesmí nikdo k němu, že by každého zabil.

Rabbi chvátal do svého domu. Ještě nedošel a již slyšel temný hluk, dunivé rány. Když vstoupil, ostatní šli ze strachu kus za ním, spatřil ohavnost zpuštění: rozbité nádoby, rozlámané, zpřevrácené stoly, židle, truhly a lavice, rozmetané knihy. Tu již dílo zkázy Golem dokončil. Té chvíle "pracoval" na dvorku, kde ležely již slepice, kuřata, kočka i pes, vše pobito, a kde právě trhal ze země lípu hrubého kmene. Byl všečen rudý a černé kudry mu litaly kol čela i tváří, jak vyvracel strom jakoby nějaký v plotě kůl.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rabbi šel přímo k němu; hleděl na něj upřeně a ruce měl vztaženy. Golemem šublo, vyvalil oči, jak se ho mistr dotkl, a hleděl mu vyjeveně do očí, jakoby přikován mocným jeho zrakem. A vtom mu sáhl rabbi mezi zuby a jedním hmátnutím vytrhl mu z úst čarovný šem.

Golema jako by podřal. Naráz se svalil na zem a ležel bez vlády, již jen jako hliněný panák, mrtvá hmota.

Posvátný den sobotní minul, ale rabbi Löw ben Bezalel nevložil už Golemovi šemu do úst. A tak Golem nevstal, zůstal hliněným panákem a dostal se na půdu, pod střechu staré synagogy, kdež se pak rozpadl na kusy.

Podtrhej slova, kterým nerozumíš.

1. Za jakým účelem byl zván Rabbi Löw na hrad k Rudolfu II. ? _____
2. Kdo byl Tycho de Brahe? _____
3. Co bylo zvláštního na domě Rabbiho Löwa? _____

4. Jakou práci dělal golem? _____

5. Co jsi z pověsti zjistil o „šemu“? _____

6. Nakresli golema.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

